

Slovenski računovodski standard 8 (2002)

KAPITAL

A. Uvod

Ta standard se uporablja pri knjigovodskem razvidovanju, obračunavanju in razkrivanju kapitala kot obveznosti do lastnikov. Povezan je z računovodskimi načeli 68-73 (Kodeks računovodskih načel, 1995). Obdeluje

- a) razvrščanje kapitala,
- b) pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj kapitala,
- c) začetno računovodsko merjenje kapitala,
- č) prevrednotovanje kapitala,
- d) uskupinjevanje kapitala ter
- e) razkrivanje kapitala

pa tudi s tem povezane opredelitve ključnih pojmov in pojasnila.

Ta standard se opira na mednarodne računovodske standarde (MRS) 1, 15, 22, 27 in 31 (1999) ter 4. in 7. smernico Evropske zveze. Povezan je s slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) 1-7, 9-12 in 24.

Standard (poglavje B) je treba brati skupaj z opredelitvami pojmov (poglavjem C), pojasnili (poglavjem Č) in Uvodom v slovenske računovodske standarde (2002).

B. Standard

a) Razvrščanje kapitala

8.1. Celotni kapital podjetja je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju in dvigi (izplačila).

8.2. Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalске rezerve, rezerve iz dobička, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena čista izguba iz prejšnjih let, prevrednotovalni popravek kapitala in prehodno še ne razdeljeni čisti dobiček ali še ne poravnana čista izguba poslovnega leta.

8.3. Osnovni kapital se pojavlja glede na vrsto podjetja kot

- delniški kapital,
- kapital z deleži ali
- kapitalska vloga.

Deli se na vpoklicani osnovni kapital in nevpoklicani osnovni kapital. Nevpoklicani kapital je odbitna postavka od osnovnega kapitala.

Delniški kapital se pojavlja pri delniških družbah, kapital z deleži pri drugih gospodarskih družbah, kapitalska vloga pa pri podjetjih posamičnih lastnikov.

8.4. Delniški kapital se razčlenjuje na tistega iz navadnih delnic in na tistega iz prednostnih delnic pa tudi na tistega iz posameznih izdaj delnic.

8.5. Osnovni kapital se razčlenjuje na kapitalске deleže, ki jih imajo uskupinjena podjetja, in na kapitalске deleže, ki jih imajo drugi.

Zaradi sestavljanja skupinskih računovodskih izkazov se obravnavajo posebej.

8.6. Kapitalske rezerve sestavljajo zneski, ki jih podjetje pridobi iz vplačil, ki presegajo nominalne zneske deležev, zneski, ki presegajo knjigovodske vrednosti pri odtujitvi začasno odkupljenih lastnih delnic oziroma deležev (vplačani presežek kapitala), zneski, ki jih podjetje pridobi pri izdaji zamenljivih obveznic ali obveznic z delniško nakupno opcijo nad nominalnim zneskom obveznic, zneski, ki jih dodatno vplačajo družbeniki za pridobitev dodatnih pravic iz deležev, zneski drugih vplačil družbenikov na podlagi statuta (na primer poznejša vplačila družbenikov) in zneski na podlagi poenostavljenega zmanjšanja osnovnega kapitala z umikom deležev.

8.7. Rezerve iz dobička so namensko zadržan del čistega dobička iz prejšnjih let, predvsem za poravnavanje možnih izgub v prihodnosti. Obvezno se razčlenjujejo na zakonske rezerve, rezerve za lastne deleže, statutarne rezerve in druge rezerve iz dobička.

8.8. Preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let je ostanek tedanjega čistega dobička, ki ni bil v obliki dividend ali drugih deležev razdeljen prinašalcem kapitala pa tudi ne namensko opredeljen kot rezerva. Prenesena čista izguba iz prejšnjih let je izguba, ki ni bila poravnana z nabranimi drugimi sestavinami kapitala, predvsem z rezervami, ali z dobičkom kasnejših let; kot takšna zmanjšuje celotni kapital.

8.9. Prevrednotovalni popravek kapitala se razčlenjuje na splošni prevrednotovalni popravek kapitala in posebne prevrednotovalne popravke kapitala. Pri uskupinjevanju se kot njegova posebna vrsta pojavlja uskupinjevalni popravek kapitala.

8.10. Splošni prevrednotovalni popravek kapitala omogoča izražanje vrednosti osnovnega kapitala, kapitalskih rezerv, rezerv iz dobička in prenesenega čistega dobička iz prejšnjih let ali prenesene čiste izgube iz prejšnjih let v spremenjeni kupni moči, merjeni na podlagi spremembe vrednosti evra, v kateri so te sestavine kapitala izražene.

8.11. Posebni prevrednotovalni popravek kapitala se nanaša na prehodno knjigovodsko razvidovanje posledkov okrepitve sredstev in oslabitve dolgov, bodisi celotnih bodisi pobotanih s kasnejšimi vplivi oslabitve sredstev in okrepitve dolgov, preden jih je ob iztrženju mogoče upoštevati pri prihodkih in s tem pri oblikovanju poslovnega izida za posamezno obračunsko obdobje. Glede na njegov prehodni nastanek ga je treba razčleniti na prevrednotovalni popravek kapitala v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, dolgoročnimi finančnimi naložbami, kratkoročnimi finančnimi naložbami, dolgoročnimi dolgovi in kratkoročnimi dolgovi.

8.12. Uskupinjevalni popravek kapitala se pojavlja pri uskupinjevanju podatkov iz izvirnih bilanc stanja podjetij v skupini zaradi prevedbe v skupinsko bilanco stanja. Ta kapital je treba razčleniti na manjšinski kapital, ki obsega v eni sami postavki ustrezne dele vseh sestavin kapitala, ki pripadajo drugim lastnikom, razen lastnikom obvladujočega podjetja, ter na večinski kapital, ki je razčlenjen na vse preostale sestavine celotnega kapitala.

8.13. Kapitalski finančni inštrumenti, ki jih izda podjetje, se pripoznavajo v njegovi bilanci stanja, izpeljani finančni inštrumenti, ki so povezani s kapitalom, pa se izkazujejo v zunajbilančnem razvidu.

b) Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj kapitala

8.14. Računovodsko pripoznavanje posameznih sestavin kapitala je treba razlikovati od dejanskega pripoznavanja kapitala kot ostanka sredstev po odštetju vseh dolgov. Običajno je celotni znesek kapitala le naključno enak celotni tržni vrednosti delnic ali znesku, za katerega bi bilo mogoče prodati bodisi čisto premoženje po delih bodisi podjetje kot celoto po načelu delujočega podjetja.

8.15. Osnovni kapital se pripozna ob pojavitvi denarnih in stvarnih vložkov v podjetje in prehodno še ob pojavitvi terjatev do vpisnikov kapitala. Za pripoznanje ni odločilen znesek odobrenega kapitala, vplačanega kapitala ali kapitala v obtoku, temveč je odločilen vpisani kapital.

8.16. Vpisane, a še ne vplačane delnice in kapitalski deleži so sestavni del osnovnega kapitala, izraženega tudi v ustreznih terjatvah do delničarjev oziroma vpisnikov kapitalskih deležev. Od prejšnjih lastnikov odkupljene lastne delnice in kapitalski deleži so sestavni del osnovnega kapitala, izraženega tudi v ustreznih finančnih naložbah. Pri finančnih analizah se tako še ne vplačani vpisani kapital kot tudi odkupljene lastne delnice in kapitalski deleži upoštevajo le kot popravki osnovnega kapitala in se tako odštevajo od njega.

8.17. Vplačani presežek kapitala kot del kapitalskih rezerv se pripozna ob prvi prodaji delnic oziroma vpisu kapitala ne glede na to, ali se tedaj prehodno pojavijo še terjatve do vpisnikov. Vplačani presežek kapitala nastane tudi pri ponovni prodaji odkupljenih lastnih delnic kot presežek prodajne vrednosti nad nominalno vrednostjo delnic. Kapitalska rezerva (vplačani presežek kapitala) nastane tudi v družbi z omejeno odgovornostjo, kadar družbeniki pri njeni ustanovitvi ali pri povečanju osnovnega kapitala vplačajo denarne oziroma stvarne osnovne vloške, katerih vrednosti presegajo njihove nominalne vrednosti.

8.18. Rezerve iz dobička se pripoznajo, ko jih oblikuje organ, ki sestavi letno porčilo oziroma s sklepom pristojnega organa.

8.19. Preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let se pripozna, ko je sprejet sklep o razdelitvi dobička posameznega poslovnega leta ter so iz njega izločeni zneski za poravnavo preteklih izgub, zneski za rezerve in deleži prinašalcev kapitala. Prenesena čista izguba iz prejšnjih let se pripozna, ko je z rezervami in po sklepu o njeni poravnavi z nabranimi drugimi sestavinami kapitala, predvsem z dobičkom kasnejših poslovnih let, ni mogoče v celoti poravnati.

8.20. Prevrednotovalni popravek kapitala se pripozna na podlagi ustreznih preračunov na koncu poslovnega leta ali med njim.

8.21. Prehodno nerazdeljeni čisti dobiček ali prehodno neporavnana čista izguba poslovnega leta se pripozna na podlagi potrebnih izračunov za poslovno leto.

8.22. Pripoznanje posamezne sestavine celotnega kapitala v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se odpravi, kadar je utemeljeno porabljen.

c) Začetno računovodsko merjenje kapitala

8.23. Osnovni kapital in kapitalska rezerva (vplačani presežek kapitala) se pojavljata z denarnimi in stvarnimi vložki v podjetje ter prehodno še s terjatvami do vpisnikov; znesek stvarnih vložkov se obravnava po poštenu vrednosti.

8.24. Za nominalno vrednost odkupljenih in nato umaknjenih lastnih delnic se zmanjša osnovni kapital; če so bile odkupljene po višji ceni, je treba za razliko hkrati zmanjšati tudi druge sestavine celotnega kapitala. Če so bile umaknjene lastne delnice pridobljene neodplačno, se za znesek zmanjšanja osnovnega kapitala povečajo kapitalske rezerve.

8.25. Osnovnega kapitala in njegovega splošnega prevrednotovalnega popravka ter kapitalskih rezerv in njihovih splošnih prevrednotovalnih popravkov ni mogoče razdeliti med lastnike v obliki dividend ali deležev v dobičku.

8.26. Kapitalske rezerve, rezerve iz dobička razen zakonskih omejitev, prenesene čiste dobičke iz prejšnjih let, prevrednotovalne popravke kapitala, ki se nanašajo nanje, pa tudi nerazdeljeni čisti dobiček poslovnega leta je mogoče preoblikovati v osnovni kapital.

č) Prevrednotovanje kapitala

8.27. Prevrednotenje kapitala je sprememba njegove knjigovodske vrednosti; kot prevrednotenje se ne šteje vračunavanje novih vplačil, novih izplačil in zneskov, ki izhajajo iz sprotnega čistega dobička oziroma sprotne čiste izgube. Opravi se na koncu poslovnega leta ali med njim. Pojavi se kot splošno prevrednotenje kapitala ali kot posebno prevrednotenje kapitala.

8.28. Splošno prevrednotovanje kapitala se opravlja zaradi sprememb kupne moči domače denarne enote in z namenom, da bi skladno s finančnim pojmovanjem kapitala v okoliščinah, ki spreminjajo kupno moč domače denarne enote, ohranil svojo kupno moč. Vsem sestavinam kapitala je treba na koncu leta dodati zneske, ustrezne spremembi kupne moči domače valute v obdobju, v katerem so obstajale. Te sestavine kapitala so: osnovni kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobička, preneseni čisti dobiček (oziroma prenesena čista izguba) in njihovi dotedanji splošni prevrednotovalni popravki kapitala. Čisti dobiček (oziroma čista izguba), ki se na novo pojavi v obdobju, se še ne šteje kot sestavina kapitala, ki bi jo bilo treba prevrednotiti. Splošno prevrednotenje kapitala se opravi na podlagi spremembe vrednosti evra.

Splošno prevrednotenje kapitala se ne opravlja, če se v prejšnjem koledarskem letu tečaj evra do tolarja poveča za manj kot 5,5%.

8.29. Prevrednotovalna razlika, ki se pojavi pri kapitalu zaradi padanja kupne moči domače valute, ločeno povečuje splošni prevrednotovalni popravek osnovnega kapitala, kapitalskih rezerv, rezerv iz dobička in prenesenega čistega dobička (oziroma prenesene čiste izgube). Ta razlika se krije v breme prevrednotovalnega popravka poslovnega izida, ki je izredni odhodek. Lahko pa se krije tudi iz prevrednotovalnega popravka posameznih opredmetenih osnovnih sredstev in dolgoročnih finančnih naložb, če se nanaša na postavke, pri katerih ni mogoče pričakovati trajne oslabitve.

8.30. Posebni prevrednotovalni popravek kapitala se pojavi zaradi okrepitve opredmetenih osnovnih sredstev, dolgoročnih finančnih naložb in kratkoročnih finančnih naložb ter ga je treba prikazovati ločeno glede na nastanek. Omogoča kritje kasnejše oslabitve istih gospodarskih kategorij, pri amortizirljivih sredstvih tudi kritje obračunane amortizacije iz razlike med prevrednoteno večjo vrednostjo in izvirno vrednostjo, dokler se pri odtujitvi ustreznih sredstev ne prenese med poslovne prihodke oziroma finančne prihodke. Če je potrebno, se posebni prevrednotovalni popravek kapitala ne vodi samó ločeno po skupinah sredstev, pri katerih se je pojavil, temveč tudi ločeno po njihovih enotah. Razen v primeru SRS 8.29 se posebni prevrednotovalni popravek kapitala ne more neposredno pojavljati za kritje zneskov, potrebnih pri splošnem prevrednotenju kapitala zaradi spremembe kupne moči domače valute.

8.31. Posebni prevrednotovalni popravek kapitala se pojavi tudi zaradi oslabitve dolgoročnih dolgov in kratkoročnih dolgov pred njihovim odplačilom, kar je treba prikazovati ločeno glede na nastanek. Omogoča kritje kasnejše okrepitve istih gospodarskih kategorij, dokler se pri končni poravnavi ne prenese med prevrednotovalne finančne prihodke v zvezi z dolgi.

8.32. Posamezne sestavine kapitala se lahko prevrednotijo tudi zaradi prenašanja zneskov med njimi. Tako je na primer prenesena izguba iz prejšnjih let v posameznem letu mogoče poravnati z zmanjšanjem rezerv ali pa z zmanjšanjem tedanjega dobička in z njim povezanega splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala. Nominalno vrednost delnic osnovnega kapitala je mogoče povečati s prenosom vseh sestavin kapitala, razen zakonsko določenega zneska rezerv, in njihovih splošnih prevrednotovalnih popravkov.

d) Uskupinjevanje kapitala

8.33. Skupinska bilanca stanja se sestavi, kot da bi šlo za eno sólo podjetje. Kapital v njej zajema kapital obvladujočega podjetja in dodatni kapital odvisnih podjetij, ne pa tudi kapitala, ki se ponavlja pri njih ali pri skupaj obvladovanih podjetjih, prav tako pa tudi ne kapitala pridruženih podjetij. Uskupinjeni kapital se ne vodi na posebnih kontih, temveč je povzet iz izvirnih bilanc stanja upoštevanih podjetij na podlagi dodatnih podatkov in prilagoditev, ki se nanašajo na prevedbo v poročevalno valuto (tolar) obvladujočega podjetja, na izločitev medsebojnih poslovnih in finančnih razmerij v skupini ter na prevrednotenje v zvezi z uskupinjenjem. Zaradi takšnih prilagoditev se vrednost uskupinjenega kapitala razlikuje od seštevka knjigovodskih vrednosti kapitala v izvirnih bilancah stanja upoštevanih podjetij.

8.34. Če so v izvirnih bilancah stanja upoštevanih podjetij knjigovodske vrednosti kapitala izražene v valuti, ki se razlikuje od poročevalne valute (tolarja) obvladujočega podjetja, jih je treba prevesti v poročevalno valuto obvladujočega podjetja po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan bilance stanja.

8.35. Del osnovnega kapitala in nanj vezanih drugih sestavin kapitala odvisnih podjetij, ki pripada obvladujočemu podjetju, je treba izločiti iz uskupinjenega kapitala, predstavljenega z vsemi sestavinami, hkrati z izločitvijo dolgoročnih ali kratkoročnih finančnih naložb obvladujočega podjetja vanje. V skupinsko bilanco stanja se zajame dodatno v enotnem znesku le preostali del vseh sestavin kapitala odvisnih podjetij, ki pripada drugim lastnikom in je označen kot manjšinski kapital odvisnih podjetij.

8.36. Razlika med nakupno vrednostjo celote ali dela kapitala odvisnih podjetij, prikazano med dolgoročnimi finančnimi naložbami obvladujočega podjetja, in pripadajočo knjigovodsko vrednostjo s tem pridobljenih sestavin kapitala odvisnega podjetja ne vpliva na znesek uskupinjenega kapitala. Pri prvem uskupinjevanju se uskupinjevalna razlika, to je razlika med nakupno vrednostjo kapitalskega deleža in knjigovodsko vrednostjo pridobljenih sestavin kapitala odvisnega podjetja, porabi najprej za prilagoditev knjigovodske vrednosti pridobljenih razpoznavnih sredstev in dolgov glede na ugotovljene preračunane pozitivne in negativne razlike pri njih, uskupinjevalna razlika pa je uskupinjevalno dobro ime v okviru neopredmetenih dolgoročnih sredstev oziroma uskupinjevalno slabo ime v okviru dolgoročnih rezervacij.

8.37. Del uskupinjenega kapitala pri prvem uskupinjenju zajema tudi preneseni čisti dobiček in nerazdeljeni čisti dobiček odvisnega podjetja. Če se po prvem uskupinjenju čisti dobiček odvisnega podjetja, dosežen pred prvim uskupinjenjem, izplača, je treba pri naslednjem uskupinjevanju to obračunati v okviru uskupinjenega kapitala.

8.38. Če odvisno podjetje posluje z izgubami in te presežejo vrednost njegovega čistega premoženja, se izkaže negativni manjšinski kapital odvisnega podjetja. Le če so manjšinski lastniki obvezani in sposobni pokrivati izgube, se izguba, ki presega manjšinski kapital, obračuna z večinskim kapitalom. Če odvisno podjetje v naslednjih letih dosega čisti dobiček, se ta obračunava samo z večinskim kapitalom, dokler ni pokrita vsa izguba, ki bi pripadla manjšinskim lastnikom, a je bila obračunana z večinskim kapitalom.

8.39. Pri pretvorbi vsote kapitala iz izvirnih bilanc stanja upoštevanih podjetij v uskupinjeni kapital se ob utemeljenih razlogih pojavljajo še izključitve in vključitve iz drugih razlogov. Obvladujoče podjetje mora imeti za potrebe revizije podrobna pojasnila za vse postopke, ki jih je uporabilo pri uskupinjevanju kapitala.

e) Razkrivanje kapitala

8.40. Podjetje mora posebej razkriti poslovna izida, izračunana na podlagi splošnega prevrednotenja zaradi ohranjanja kupne moči kapitala v evru in na podlagi rasti cen življenjskih potrebščin. To mora storiti tudi, če se v skladu s SRS 8.28 splošno prevrednotenje kapitala ne opravlja.

8.41. Podjetja, ki niso zavezana reviziji, morajo razkrivati samo informacije in podatke iz SRS 8.40 ter zakonsko določene informacije in podatke, preostala podjetja pa morajo zadostiti tudi zahtevam po razkrivanju v skladu s tem standardom. Ta razkritja so predpisana za vse pomembne zadeve. Naravo in stopnjo pomembnosti opredeli podjetje v svojih aktih.

8.42. Pri vsaki vrsti delniškega kapitala je treba posebej razkriti a) število izdanih in v celoti vplačanih delnic ter število izdanih in ne v celoti vplačanih delnic; b) lastnost delnic (pravice, prednosti in omejitve v zvezi z delnicami posameznega razreda), tudi omejitve razdeljevanja dividend; c) izdajo novih delnic, združitve delnic, razdružitve delnic, umik delnic in spremembo lastnosti delnic; č) število odkupljenih lastnih delnic in delnic, ki jih imajo druga podjetja v skupini; ter d) podatke o možnih pogojno izdanih delnicah (uresničitev pravice imetnikov zamenljivih obveznic do zamenjave v delnice ali uresničitev prednostne pravice do nakupa novih delnic).

8.43. Razkrivata se narava in namen vseh vrst rezerv.

8.44. Razkriva se znesek dividend nabiralnih (kumulativnih) in/ali prednostnih delnic, ki še niso bile izplačane.

8.45. Razkrivajo se drugi pomembni podatki v zvezi s stanjem in gibanjem sestavin kapitala.

8.46. V zvezi z uskupinjevanjem kapitala je treba pojasniti pobotanje posameznih njegovih sestavin s sestavinami sredstev drugih podjetij v skupini pa tudi nastanek uskupinjevalnega popravka kapitala.

C. Opredelitve ključnih pojmov

8.47. V tem standardu je uporabljenih nekaj izrazov, ki jih je treba razložiti in tako opredeliti ključne pojme.

- a) **Celotni kapital** je kapital, s katerim lastniki financirajo podjetje. Pri delniških družbah se lahko imenuje tudi delničarski kapital, to je kapital, ki pripada delničarjem in ima več sestavin, med katerimi je tudi osnovni kapital, to je delniški kapital, ki opredeljuje lastništvo nad takšnim podjetjem.
- b) **Odobreni kapital** je v statutu določen kapital, do katerega lahko uprava (ravnateljstvo), ki je za to pooblaščen, poveča osnovni kapital, če dá soglasje nadzorni svet. Odobreni kapital se ne pripozna v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja, temveč je naveden le v pojasnilih k bilanci stanja.
- c) **Vpisani kapital** je v delniški družbi vrednost izdanih delnic; v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja se pripozna kot osnovni kapital ne glede na to, ali so delnice vplačane ali ne.
- č) **Vplačani kapital** je v delniški družbi razlika med vpisanimi delnicami in še ne vplačanimi delnicami; v družbi z omejeno odgovornostjo pa razlika med vpisanim kapitalom in še ne vplačanimi deleži kapitala.
- d) **Kapital v obtoku** je v delniški družbi razlika med vpisanim kapitalom in odkupljenimi lastnimi delnicami. Imenuje se lahko tudi uveljavljajoči se kapital.
- e) **Navadne delnice** so del delniškega kapitala. Njihovi lastniki so upravičeni do soupravljanja. Če je čisti dobiček dovolj velik, da pokrije dividende prednostnih delnic, se lahko izplačajo dividende.
- f) **Prednostne delnice** so del delniškega kapitala. Njihovi lastniki praviloma niso upravičeni do soupravljanja. Če je čisti dobiček dovolj velik, se izplačajo dividende v predvidenem odstotku ali znesku.
- g) **Skupina podjetij** je skupina, ki jo sestavljajo obvladujoče podjetje in od njega odvisna podjetja ali skupaj obvladovana podjetja, za katere se sestavljajo skupinski računovodski izkazi.
- h) **Finančni inštrument** je pogodba, na podlagi katere nastane finančno sredstvo enega podjetja in hkrati finančna obveznost ali kapitalski inštrument drugega podjetja.
- i) **Kapitalski inštrument** je pogodba, ki dokazuje preostali delež v sredstvih po odštetju vseh dolgov.
- j) **Izpeljani finančni inštrument (izvedeni finančni inštrument)** je finančni inštrument, a) katerega vrednost se spremeni zaradi določene obrestne mere, tečaja vrednostnih papirjev, cene blaga, valutnega tečaja, indeksa cen, zaupanja (kreditne) sposobnosti ali oziroma podobnih spremenljivk; b) ki ne zahteva začetne čiste finančne naložbe ali ki zahteva le majhno čisto začetno čisto finančno naložbo in c) ki se poravnava v prihodnosti.

Č. Pojasnila

8.48. Če se osnovni kapital med letom poveča s stvarnimi vložki, se ti izkažejo med sredstvi z dnem prevzema.

Denarni stvarni vložki se do dneva vpisa kapitala v sodni register izkazujejo kot obveznost; od tega dne dalje se opravlja splošno prevrednotovanje kapitala.

8.49. Za vsako izdajo delnic se odpre poseben razčlenjevalni konto.

8.50. Obveznosti za dividende se ne izkazujejo posebej kot sestavni del kapitala, temveč se izkazujejo kot poslovni dolg, čim je čisti dobiček razdeljen; sestavni del kapitala je le nerazdeljeni čisti dobiček, preden se razdeli delničarjem, razporedi v rezerve in tako naprej.

8.51. Splošni prevrednotovalni popravek kapitala se oblikuje le na koncu poslovnega leta, prevrednotovalni popravki kapitala pa se spreminjajo med poslovnim letom, ko prihaja do ustreznih poslovnih dogodkov.

8.52. Vse druge sestavine celotnega kapitala pripadajo lastnikom osnovnega kapitala v sorazmerju z njihovimi lastniškimi deleži v osnovnem kapitalu.

8.53. Do začetka uporabe določb sedmega poglavja prvega dela zakona o gospodarskih družbah (odslej ZGD) se pri sestavitvi vmesnih in letnih računovodskih izkazov opredelijo:

- presežki vplačil kapitala kot kapitalske rezerve po prvi točki prvega odstavka 60. člena ZGD;
- presežki vplačil kapitala za pridobitev dodatnih pravic iz deležev kot kapitalske rezerve po tretji točki prvega odstavka 60. člena;
- proste rezerve, oblikovane na podlagi naknadnih vplačil družbenikov kot kapitalske rezerve po četrti točki prvega odstavka 60. člena ZGD;
- proste rezerve, oblikovane na podlagi poenostavljenega zmanjšanja osnovnega kapitala oziroma na podlagi zmanjšanja osnovnega kapitala z umikom deležev kot kapitalske rezerve po peti točki prvega odstavka 60. člena ZGD;
- zakonske rezerve kot zakonske rezerve po prvi točki drugega odstavka 60. člena;
- sklad za lastne delnice, oblikovan iz čistega dobička poslovnega leta in/ali iz prenesenega čistega dobička in/ali rezerv ter njihovih revalorizacijskih popravkov, kot rezerve za lastne deleže po drugi točki drugega odstavka 60. člena ZGD; presežek nad zneskom v bilanci stanja izkazanih lastnih delnic se razporedi v dobro vira, iz katerega je bil oblikovan;
- statutarne rezerve kot statutarne rezerve po tretji točki drugega odstavka 60. člena ZGD;
- proste rezerve, oblikovane iz prenesenega čistega dobička ali čistega dobička poslovnega leta, kot druge rezerve iz dobička, po četrti točki drugega odstavka 60. člena ZGD;
- preneseni čisti dobiček kot preneseni čisti dobiček ali druge rezerve iz dobička po četrti točki drugega odstavka 60. člena ZGD.

Revalorizacijski popravek osnovnega kapitala predstavlja splošni prevrednotovalni popravek osnovnega kapitala; v ekonomsko-finančnem smislu je osnovni kapital in se lahko spremeni tudi v osnovni kapital smiselno po postopkih za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe.

Drugi revalorizacijski popravki so sestavni deli kategorij, na katere se nanašajo.

Bilančni dobiček leta 2001 sestavljata preneseni čisti dobiček iz prejšnjih poslovnih let in čisti dobiček poslovnega leta, zmanjšana za izgubo iz prejšnjih let in rezerve, oblikovane po 1. odstavku 228. člena ZGD. Z upoštevanjem 228. člena ZGD sprejme pristojni organ družbe sklep o uporabi bilančnega dobička.

D. Datuma sprejetja in začetka uporabe

8.54. Ta standard je sprejel strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji seji 21. septembra 2001. Minister za finance je dal soglasje k njemu. Podjetja, ki imajo poslovno leto enako koledarskemu, ga začnejo uporabljati s 1. januarjem 2002, preostala podjetja pa s prvim poslovnim letom, ki se začne po tem datumu. Z uveljavitvijo tega standarda preneha veljati SRS 8 - Kapital (1993).